

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

11. funkční období

98

Pokyny Evropské rady z 29. dubna 2017
v návaznosti na oznámení Spojeného království
podle článku 50 SEU

2017

Evropská rada

Brusel 29. dubna 2017
(OR. en)

EUCO XT 20004/17

BXT 10
CO EUR 5
CONCL 2

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Delegace

Předmět: Mimořádné zasedání Evropské rady (článek 50) (29. dubna 2017)
– pokyny

Delegace naleznou v příloze pokyny přijaté Evropskou radou¹ na výše uvedeném zasedání v návaznosti na oznámení Spojeného království podle článku 50 SEU.

¹ Po oznámení učiněném podle článku 50 SEU se člen Evropské rady, který zastupuje vystupující členský stát, nepodílí na jednáních Evropské rady ani na rozhodnutích, která se jej týkají.

**POKYNY V NÁVAZNOSTI NA OZNÁMENÍ SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ PODLE
ČLÁNKU 50 SEU**

Dne 29. března 2017 Evropská rada obdržela oznámení záměru Spojeného království vystoupit z Evropské unie a z Evropského společenství pro atomovou energii. Nyní tak mohou být v souladu se Smlouvou zahájena jednání.

Evropská integrace přinesla Evropě mír a prosperitu a umožnila dosáhnout spolupráce nebyvalé úrovně a rozsahu v oblastech společného zájmu v rychle se měnícím světě. Obecným cílem Unie v průběhu nadcházejících jednání proto bude ochrana jejích vlastních zájmů a zájmů jejích občanů, podniků a členských států.

Rozhodnutí Spojeného království vystoupit z Unie vyvolalo značnou nejistotu, která by mohla mít rušivé dopady zejména ve Spojeném království, ale – v menší míře – i v dalších členských státech. Občané, kteří si své životy budovali na základě práv vyplývajících z britského členství v EU, nyní čelí možnosti, že tato práva ztratí. Podniky i jiné subjekty přijdou o předvídatelnost a jistotu, které přináší unijní právo. Dopad pocítí i veřejné orgány. S ohledem na tyto skutečnosti musíme zvolit vícefázový přístup, přičemž prioritou je spořádané vystoupení. Vnitrostátní orgány, podniky a další subjekty by měly přijmout veškerá nezbytná opatření, aby se na důsledky vystoupení Spojeného království z EU předem připravily.

Unie v průběhu nadcházejících jednání zachová jednotu a bude postupovat jako jeden celek s cílem dosáhnout výsledku, který bude vyvážený a spravedlivý pro všechny členské státy a ve prospěch jejích občanů. Jednání povede v konstruktivním duchu a bude usilovat o dosažení dohody. Je to v nejlepším zájmu obou stran. Unie vynaloží maximální úsilí, aby tohoto cíle dosáhla, avšak připraví se i na to, aby byla schopná zvládnout případný nezdar jednání.

Tyto pokyny vymezují rámec pro jednání podle článku 50 SEU a stanovují obecné postoje a zásady, kterými se Unie bude během jednání řídit. Evropská rada v této souvislosti vítá usnesení Evropského parlamentu ze dne 5. dubna 2017. Evropská rada bude procesu jednání trvale věnovat pozornost a pokyny bude v jeho průběhu podle potřeby aktualizovat. Náležitě upraveny budou případně i směrnice pro jednání.

I. ZÁKLADNÍ ZÁSADY

1. Evropská rada bude i nadále vycházet ze zásad stanovených v prohlášení hlav států a předsedů vlád, předsedy Evropské rady a předsedy Evropské komise ze dne 29. června 2016. Znovu zdůrazňuje, že si přeje, aby Spojené království v budoucnu bylo blízkým partnerem EU. Rovněž opětovně uvádí, že jakákoli dohoda se Spojeným královstvím bude muset být založena na rovnováze práv a povinností a bude muset zajistit rovné podmínky pro obě strany. Zachování integrity jednotného trhu vylučuje možnost účasti založené na odvětvovém přístupu. Země, která není členem Unie a která neplní stejné povinnosti jako členské země, nemůže mít stejná práva a požívat stejných výhod jako tyto země. V této souvislosti Evropská rada vítá skutečnost, že britská vláda uznala, že čtyři svobody jednotného trhu jsou nedělitelné, a že tedy není možné si z nich vybírat dle libosti. Unie si zachová autonomii, pokud jde o její rozhodovací postupy, jakož i o úlohu Soudního dvora Evropské unie.
2. Jednání podle článku 50 SEU budou vedena transparentně a bude k nim přístupováno jako k jednotnému celku. V souladu se zásadou, že není dohodnuto nic, dokud není dohodnuto vše, nebude možné jednotlivé otázky uzavřít odděleně. Unie bude v průběhu jednání zaujímat jednotný postoj a se Spojeným královstvím bude jednat výlučně formou vymezenou v těchto pokynech a ve směrnících pro jednání. V zájmu zachování tohoto jednotného postoje nebudou o otázkách týkajících se vystoupení Spojeného království z Unie probíhat žádná separátní jednání mezi jednotlivými členskými státy a Spojeným královstvím.
3. Hlavní zásady vymezené výše by se měly ve stejné míře použít na jednání o spořádaném vystoupení, na předběžné a přípravné diskuse o rámci budoucích vztahů i na jakýkoli druh přechodných ujednání.

II. VÍCEFÁZOVÝ PŘÍSTUP K JEDNÁNÍ

4. Dnem vystoupení se přestanou Smlouvy vztahovat na Spojené království, jeho zámořské země a území, které jsou v současné době přidruženy k Unii, a území, za jejichž vnější vztahy Spojené království odpovídá. Hlavním účelem jednání bude zajistit spořádané vystoupení Spojeného království, aby se omezila nejistota a pokud možno se minimalizovaly rušivé dopady této náhlé změny.

Cílem první fáze jednání proto bude:

- poskytnout občanům, podnikům, subjektům a mezinárodním partnerům co nejsrozumitelnější informace a co nejvyšší právní jistotu ohledně bezprostředních dopadů vystoupení Spojeného království z Unie;
- vyřešit vyvázání Spojeného království z Unie a ze všech práv a povinností, které pro něj vyplývají z jeho závazků jakožto členského státu.

Evropská rada bude pozorně sledovat průběh celého procesu a určí, kdy bylo dosaženo dostatečného pokroku pro to, aby jednání mohla postoupit do další fáze.

5. Dohodu o budoucích vztazích mezi Unií a Spojeným královstvím jako takovou lze dokončit a uzavřít až poté, co se Spojené království stane třetí zemí, nicméně článek 50 SEU vyžaduje, aby v podmínkách vystoupení bylo přihlédnuto k rámci budoucích vztahů Spojeného království s Unií. Za tímto účelem by v druhé fázi jednání podle článku 50 SEU mělo být vymezeno celkové pojetí tohoto rámce budoucích vztahů. Jsme připraveni zahájit v tomto směru předběžné a přípravné diskuse v kontextu jednání podle článku 50 SEU, jakmile Evropská rada rozhodne, že byl v první fázi učiněn dostatečný pokrok směrem k dosažení uspokojivé dohody o podmínkách spořádaného vystoupení.

6. V rozsahu, v jakém to bude nutné a z právního hlediska možné, mohou jednání usilovat taktěž o stanovení přechodných ujednání v zájmu Unie a případně s ohledem na dosažený pokrok o propojení s předpokládaným rámcem budoucích vztahů. Taková přechodná ujednání musí být jasně vymezená a časově omezená a musí podléhat účinným mechanismům vymáhání. Uvažovalo-li by se o časově omezeném prodloužení použitelnosti unijního *acquis*, bylo by nutné, aby se uplatňovaly stávající nástroje a struktury Unie týkající se regulace, rozpočtu, dohledu, justice a vymáhání.
7. Dvouletý časový rámec stanovený článkem 50 SEU skončí dne 29. března 2019.

III. DOHODA O PODMÍNKÁCH PRO SPOŘÁDANÉ VYSTOUPENÍ

8. Právo žít, pracovat či studovat v kterémkoli ze členských států EU přiznané všem občanům EU a jejich rodinným příslušníkům je zásadním aspektem Evropské unie. Spolu s dalšími právy stanovenými v právních předpisech EU ovlivňuje životy a rozhodnutí milionů lidí. První prioritou při jednáních bude dosažení dohody o vzájemných zárukách s cílem zachovat ke dni vystoupení pro občany EU a Spojeného království, jichž se vystoupení Spojeného království dotýká, jakož i jejich rodiny, postavení a práva vyplývající z právních předpisů EU. Tyto záruky musejí být účinné, vymahatelné, nediskriminační a komplexní a musejí zahrnovat právo získat trvalý pobyt po dosažení pěti let nepřetržitého legálního pobytu. Občané by měli mít možnost uplatňovat svá práva prostřednictvím hladkých a jednoduchých administrativních postupů.
9. Odchod Spojeného království z Unie zasáhne také podniky z EU, které se Spojeným královstvím obchodují nebo na jeho území provozují činnost, a podniky ze Spojeného království, které obchodují s Unií nebo provozují činnost na jejím území. Mohou mít vliv i na subjekty, které uzavřely smlouvy a obchodní dohody nebo se zapojily do programů financovaných Evropskou unií na základě předpokladu, že Spojené království bude i nadále jejím členem. V průběhu jednání je zapotřebí usilovat o to, aby se zabránilo vzniku právního vakua v okamžiku, kdy se na Spojené království přestanou vztahovat Smlouvy, a v rámci možností je rovněž třeba řešit nejistoty.

10. Jednorázové finanční vypořádání – zahrnující otázky vyplývající z víceletého finančního rámce, jakož i otázky související s Evropskou investiční bankou (EIB), Evropským rozvojovým fondem (ERF) a Evropskou centrální bankou (ECB) – by mělo zajistit, že Unie i Spojené království dodrží závazky vyplývající z celého období členství Spojeného království v Unii. Toto vypořádání by mělo zahrnovat veškeré závazky, jakož i finanční závazky včetně podmíněných závazků.
11. Unie vždy důsledně podporovala cíl zakotvený ve všech částech Velkopáteční dohody, kterým je mír a usmíření, a pokračující podpora a zachování pozitivních výsledků, výhod a závazků mírového procesu bude mít mimořádný význam i v budoucnu. Specifická situace irského ostrova bude vyžadovat flexibilní a inovativní řešení, mimo jiné s cílem vyhnout se „tvrdé“ hranici, přičemž je třeba respektovat celistvost právního řádu Unie. V této souvislosti by Unie měla rovněž uznat stávající dvoustranné dohody a ujednání mezi Spojeným královstvím a Irskem, které jsou slučitelné s právními předpisy EU.
12. Unie by měla se Spojeným královstvím dohodnout ujednání týkající se výsoštných oblastí Spojeného království na Kypru a uznat v tomto ohledu dvoustranné dohody a ujednání mezi Kyperskou republikou a Spojeným královstvím, které jsou slučitelné s právními předpisy EU, zejména pokud jde o ochranu práv a zájmů občanů EU, kteří mají ve výsoštných oblastech bydliště nebo tam pracují.
13. Po vystoupení se na Spojené království již nebudou vztahovat dohody uzavřené Unií nebo členskými státy jednajícími jejím jménem, ani dohody uzavřené Unií a jejími členskými státy jednajícími společně. Práva a povinnosti Unie, které pro ni vyplývají z mezinárodních dohod, zůstanou zachovány. Evropská rada v této souvislosti očekává, že Spojené království splní svůj díl všech mezinárodních závazků přijatých v kontextu jeho členství v EU. V takovém případě by se Spojeným královstvím měl být navázán konstruktivní dialog o možném společném přístupu ve vztahu k dotčeným partnerským třetím zemím, mezinárodním organizacím a úmluvám.

14. Je rovněž třeba, aby dohoda o vystoupení upravovala případné otázky vyplývající z vystoupení pro další oblasti spolupráce, včetně oblasti justiční spolupráce, vymáhání práva a bezpečnosti.
15. Ačkoliv budoucí umístění sídel agentur a zařízení EU nacházejících se ve Spojeném království je záležitostí, kterou by mělo 27 členských států urychleně vyřešit, je třeba dohodnout ujednání pro usnadnění jejich přemístění.
16. Je třeba dohodnout i ujednání zajišťující právní jistotu a rovné zacházení v rámci všech soudních řízení týkajících se Spojeného království nebo fyzických či právnických osob ve Spojeném království, která budou ke dni vystoupení probíhat u Soudního dvora Evropské unie. Soudní dvůr Evropské unie by měl mít i nadále pravomoc v těchto řízeních rozhodovat. Stejně tak je třeba dohodnout ujednání pro účely správních řízení týkajících se Spojeného království nebo fyzických či právnických osob ve Spojeném království, která ke dni vystoupení probíhají u Evropské komise a agentur Unie. Kromě toho by měla být stanovena ujednání ohledně možnosti zahájit i po vystoupení správní či soudní řízení v souvislosti se skutečnostmi, které nastaly před datem vystoupení.
17. Součástí dohody o vystoupení by měly být vhodné mechanismy pro řešení sporů a vymáhání práva v souvislosti s uplatňováním a výkladem této dohody, jakož i náležitě vymezená institucionální ujednání umožňující přijmout opatření nezbytná pro řešení situací, které dohoda o vystoupení neupravuje. Je přitom třeba zohlednit zájem Unie účinně chránit svoji autonomii a svůj právní řád, včetně úlohy Soudního dvora Evropské Unie.

IV. PŘEDBĚŽNÉ A PŘÍPRAVNÉ DISKUSE O RÁMCI BUDOUCÍCH VZTAHŮ MEZI UNIÍ A SPOJENÝM KRÁLOVSTVÍM

18. Evropská rada vítá a sdílí přání Spojeného království ustavit po jeho odchodu úzké partnerství mezi Unií a Spojeným královstvím. Přestože vztah mezi Unií a třetí zemí nemůže skýtat stejné výhody jako členství v Unii, silné a konstruktivní vazby budou i nadále v zájmu obou stran a měly by zahrnovat více než jen obchod.
19. Britská vláda uvedla, že nebude usilovat o zachování účasti na jednotném trhu, avšak ráda by dosáhla ambiciózní dohody o volném obchodu s Evropskou unií. Evropská rada je připravena zahájit na základě zájmů Unie práci na dohodě o obchodu, jež by měla být dokončena a uzavřena poté, co Spojené království přestane být členským státem.
20. Jakákoli dohoda o volném obchodu by měla být vyvážená, ambiciózní a široce pojatá. Nemůže však být rovnocenná účasti na jednotném trhu nebo jeho částech, neboť by tím byla ohrožena jeho integrita a řádné fungování. Musí zajišťovat rovné podmínky, zejména z hlediska hospodářské soutěže a státní podpory, a v tomto ohledu musí zahrnovat záruky proti nekalým konkurenčním výhodám mimo jiné prostřednictvím daňových, sociálních, environmentálních a regulačních opatření a postupů.
21. Jakýkoli budoucí rámec by měl zajišťovat finanční stabilitu v Unii a respektovat její režim a standardy v oblasti regulace a dohledu, jakož i jejich uplatňování.
22. EU je připravena ustavit partnerství v oblastech, které se netýkají obchodu, zejména pokud jde o boj proti terorismu a mezinárodní trestné činnosti, jakož i o bezpečnost, obranu a zahraniční politiku.

23. Součástí budoucího partnerství musí být vhodné mechanismy pro vymáhání práva a řešení sporů, které nebudou mít vliv na autonomii Unie, zejména pokud jde o její rozhodovací postupy.
24. Po vystoupení Spojeného království z Unie se žádná dohoda mezi EU a Spojeným královstvím nesmí vztahovat na území Gibraltarů bez dohody mezi Španělským královstvím a Spojeným královstvím.

V. ZÁSADA UPŘÍMNÉ SPOLUPRÁCE

25. Dokud Spojené království z Unie nevystoupí, zůstává plnohodnotným členem Evropské unie, na kterého se vztahují veškerá práva a povinnosti stanovené ve Smlouvách a vyplývající z práva EU, včetně zásady upřímné spolupráce.
26. Evropská unie uznává, že je třeba v mezinárodním kontextu zohlednit specifickou situaci Spojeného království coby vystupujícího členského státu, za předpokladu, že Spojené království dodrží své povinnosti a zůstane až do konce svého členství věrné zájmům Unie. Obdobně Unie očekává, že Spojené království uzná, že se 27 členských států potřebuje scházet a jednat o záležitostech souvisejících se situací po vystoupení Spojeného království z Unie.
27. Dokud je Spojené království členem, musí veškeré probíhající činnosti EU pokračovat co nejladším způsobem s 28 členy. Evropská rada je i nadále odhodlána ambiciózně prosazovat priority, které si Unie stanovila. Jednání se Spojeným královstvím budou vedena odděleně od probíhajících činností Unie a nesmí narušovat jejich pokrok.

VI. PROCESNÍ POSTUPY PRO JEDNÁNÍ PODLE ČLÁNKU 50

28. Evropská rada potvrzuje postupy uvedené v prohlášení 27 hlav států a předsedů vlád ze dne 15. prosince 2016.